

Hammashoito jälleen mukana hallitusohjelmassa

Neljä vuotta sitten tuli Paavo Lipposen kakkoshallituksen ohjelmaan maininta yhteisistä varoista tuetun hammashoidon laajentamisesta kaikkiin suomalaisiin. Ohjelmasta pidettiin kiinni ja tarvittavat lakimuutokset saatiin tehdyksi tuon hallituksen aikana. Hallitusohjelmalla onkin parin viime hallituksen aikana ollut keskeisen tärkeä merkitys yhteiskuntakehityksemme suunnannäyttäjänä. Nyt on valtaan astunut uusi, Anneli Jäätteenmäen muodostama hallitus, ja sen hallitusohjelma julkistettiin 14. huhtikuuta. Sosiaali- ja terveyspalveluista on 52-sivuisessa hallitusohjelmassa kaksi sivua varsin ennalta arvattavaa tekstiä. Palvelujen järjestämisvastuu säilytetään kunnilla, ja niiden rahoitus tulee pääosin perustumaan valtionosuuteen ja kuntien omiin verotuloihin. Kuntien palvelutuotantoa täydentävät yksityinen ja kolmas sektori. Kuten kaikki puolueet ennen vaaleja jo lupasivatkin, ollaan julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon voimavaroja lisäämässä. Lisäksi osaamista, palvelurakenteita ja toimintatapoja kehitetään kansallisen terveysprojektin periaatepäätöksen mukaisesti. Tavoitteena on väestön tarpeista lähtevä hoidon saatavuuden, laadun ja riittävän määrän turvaaminen maan eri osissa asiakkaan maksukyvystä riippumatta.

Hallitusohjelmaan on kirjattu myös muita kansalliseterveysprojektista tuttuja tavoitteita. Julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon houkuttelevuudesta työpaikkana tullaan huolehtimaan turvaamalla henkilöstölle hyvät työolosuhteet ja täydennyskoulutusmahdollisuudet sekä palkka- ja urakehitys. Edelleen: "Henkilöstöryhmien välistä työnjakoa täsmennetään. Kaikille alan ammattilaisille varmistetaan mahdollisuus käyttää koulutuksensa ja kokemuksensa mukaista osaamistaan. Sosiaali- ja terveydenhuollossa lisätään kokoaikaisia ja pysyviä työsuhteita." Paljon luvattu – osin sellaisia asioita, joissa tarvitaan yhteistyötä myös työmarkkinajärjestöjen kanssa. Hallitusohjelman sosiaali- ja terveyspalveluita koskeva osuus julkaistaan kokonaisuudessaan tämän lehden sivulla 496.

Hammashoitokin on jälleen mainittu yhdellä lauseella: "Selvitetään mahdollisuudet parantaa julkisen hammashuollon saatavuutta". On hyvä, että asia on ohjelmassa todettu. Suurten alaa koskevien lakimuutosten jälkeen oli

vaarana, että olisi kuviteltu kaiken olevan kunnossa. Näin ei ole, vaan isoissa asutuskeskuksissa tullaan terveyskeskusten hammashoidossa vielä tarvitsemaan pienempiä ja isompia viilauksia sekä lisäresursseja. Yksityisiä hammashoitopalveluja ei tässä yhteydessä eikä muuallakaan ole suoranaisesti mainittu. Tämä ei tarkoita sitä, etteikö niillä olisi hammashoidossa edelleen tärkeä rooli – tärkeämpi kuin terveyspalveluissa keskimäärin. Päätäjien on syytä muistaa, että toimivat yksityiset palvelut varmistavat myös osaltaan sen, että julkisen hammashuollon palvelut riittävät niitä eniten tarvitseville. Muualla hallitusohjelmassa yksityisyrittäjiä muistetaan varsin monessa kohdin. Hallitus aikoo toteuttaa vaalikauden mittaisen yrittäjyyttä, kasvua ja työllisyyttä tukevan sekä työttömyyttä vähentävän toimenpidekokonaisuuden. Yrittäjyysohjelmassa koordinoidaan hallituksen yrittäjyyttä tukevia toimia pääpainon ollessa käytännön hankkeiden edistämässä. Osinkojen saataminen osittain kahdenkertaisen verotuksen piiriin on toisaalta herättänyt vastustusta yritysmaailmassa.

Tärkeä on myös hallitusohjelman maininta siitä, että sosiaali- ja terveydenhuollon maksupolitiikkaa tullaan uudistamaan. Tavoitteena on, että maksut eivät estä hoitoon hakeutumista erityisesti pienituloisten ja paljon sairastavien kohdalla. Tästä syystä selvitetään mahdollisuudet ottaa käyttöön yhtenäinen maksukattojärjestelmä. Asiaa on pohjustettu jo kuukausi sitten julkistetussa neuvottelevan virkamiehen Raimo Jämsénin selvitysmiesraportissa. Jämsén ehdottaa koko maksupolitiikan remonttia – mukaan lukien sairausvakuutuksen omavastuut. Hän tuo esille Kansaneläkelaitoksen mahdollisena yhtenäisen maksukaton hallinnoijana. Raporttiin on kirjattu myös näkemys siitä, että asiakkaalle tulevan rahoitusosuuden tulisi olla yhtä suuri, käyttipä hän kunnallisen tai yksityisen sektorin hammashoidon palveluja.

Lienee ensimmäinen kerta maamme historiassa, kun ministerinä on hammaslääkäri. Parhaimmat onnittelut uudelle peruspalveluministeri Liisa Hyssälälle!

MATTI PÖYRY